

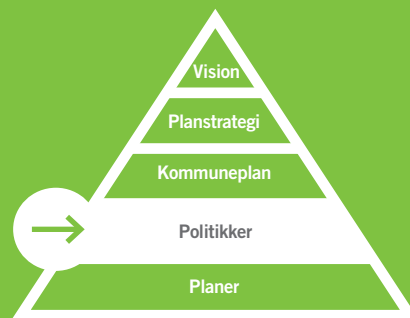
Bæredygtighedspolitik 2021-2024

Styringstrekant

Politikken tager afsæt i Sønderborg Kommunes styringstrekant. Styringstrekanten sikrer en helhedsorienteret udvikling og sammenhæng mellem vision og strategi, kommuneplan, politikker, planer og handlinger. Som det fremgår af styringstrekanten, er 'Planer' afledt af byrådets visioner.

Styringstrekanten

Grundfortælling

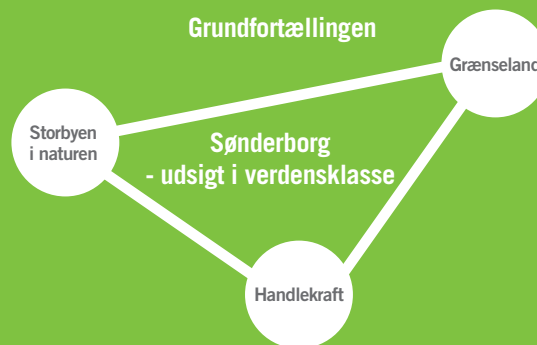
I Sønderborg er hele Europa inden for din rækkevidde. Det er her, at Skandinavien og det kontinentale Europa mødes og bindes sammen. Storbyer som Flensborg, Hamborg og Kiel er vores tætte naboer, imens den veludbyggede infrastruktur med motorvej og lufthavn sikrer korte afstande til andre metropoler som f.eks. Berlin og København.

Vores særlige placering som naturligt knudepunkt i grænselandet har givet os en helt speciel evne til at samarbejde på tværs af grænser, kulturer og skel, og i dag bor og lever 120 forskellige nationaliteter i Sønderborg.

På den ene side rummer Sønderborg alle storbyens karakteristika: Nogle af Danmarks største globale industrikoncerner ligger her. Universitetets campus er landets mest internationale med studerende fra over 50 lande, og snakken på alverdens sprog summer i byens mange restauranter og caféer. Det er også i Sønderborg, at du finder ligeså mange kulturoplevelser og events, som der er dage i året.

Men Sønderborg er på samme tid også noget ganske andet, for vi er en storby midt i naturen. Her er skove, strande, bakker, lunde og søer. Her er 250 km krøllet kystlinje. Her er plads til udfoldelse, ro og dybde.

Grundfortællingen

Grøn omstilling

Turistdestination

Byrådets Vision og Planstrategi

Et godt liv

Bæredygtige byer, lokalsamfund og fællesskaber

Uddannelser

Arbejdsmarked, videnssamfund og erhvervs-klima

Byrådets Vision og Planstrategi

Visionen er skabt i fællesskab af Byrådet, og fungerer som det overordnede styringsredskab i Sønderborg Kommune. Visionen skal udover en overordnet vision også indeholde målsætninger og opfylde kravene til kommunens planstrategi. Alle Byrådets mål og visioner konkretiseres i Kommuneplanen, som er Sønderborg Kommunes overordnede plan for at skabe vækst og udvikling de næste 12 år.

De seks fokusområder

Byrådets Vision og Planstrategi tager udgangspunkt i hele Sønderborg Kommune – med områdets unikke position med særegne landskaber, landsbyer, byer og kulturhistorie.

Byrådets tre fyrtårnsprojekter, Project-Zero, Byens Havn og Nordals Ferieresort, er udtryk for, at vi tør satse, prioritere, handle og gennemføre. De seks fokusområder er udpeget af Byrådet og skal skabe sammenhæng mellem den overordnede vision for kommunens udvikling og de fokusområder samt handlinger, der arbejdes med på tværs af fagudvalg og politisk ståsted. De seks fokusområder er udtryk for en politisk prioritering af emner, som skal sætte retning for arbejdet i hele Sønderborg Kommune.

Indledning

Bæredygtighed og FN's 17 Verdensmål har aldrig været mere aktuel – også i en Sønderborg kontekst. Verdensmålene udgør 17 konkrete mål og 169 delmål, som forpligter alle FN's 193 medlemslande til helt at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk vækst i 2030. Landene skal hver især arbejde med at indfri målene og oversætte de underliggende indikatorer i en national kontekst.

Vi ser ind i en fremtid, hvor alle kommuner kommer til at forholde sig til Verdensmålene og egen baseline, hvor de står i forhold til de lokale indikatorer for bæredygtighed. Derfor har FN's 17 Verdensmål en central rolle i Sønderborg Kommunes Bæredygtighedspolitik 2021-2024, hvor målene skal understøtte og forstærke den bæredygtige udvikling i Sønderborg Kommune. Bæredygtighedspolitikken taler direkte ind i Byrådets Vision 2018-2021.

Bæredygtighedspolitikken 2021-2024 bygger videre på Bæredygtighedspolitikken 2016, som Sønderborg Byråd godkendte den 1. februar 2017. I Bæredygtighedspolitik 2016 ønskede Byrådet at se bæredygtighed i fire dimensioner:

- den miljømæssige dimension
- den økonomiske dimension
- den sociale dimension
- den kulturelle dimension

Politikken fra 2016 tog udgangspunkt i fem internationale megatrends: Digitalisering, stigende urbanisering, klimaforandringer og ressourceknaphed, befolkningens sammensætning og livsstilssygdomme og ændringer i verdensøkonomien. Disse fem megatrends er ikke blevet mindre aktuelt her i 2021.

Formålet med Bæredygtighedspolitikken 2021-2024 er at:

- værne om vores ressourcer og værdier
- fremtidssikre kommunen
- stå stærkt i konkurrencen med andre kommuner
- være på forkant med globale og nationale tendenser

I denne politik er udgangspunktet at alle 17 verdensmål er vigtige og indbyrdes afhængige. Nogle mål vil dog fylde mere end andre. Det er hvor Sønderborg Kommune er særligt udfordret eller hvor vi har valgt at gøre en særlig indsats.

Bæredygtighedspolitikken 2021-2024 er en retningsgivende og tværgående politik. Politikken er udarbejdet i samarbejde med en tværgående ressourcegruppe, bestående af kommunens forvaltninger samt lokale aktører og organisationer, der hver især repræsenterer et eller flere af FN's 17 verdensmål.

Bæredygtighedspolitikken 2021-2024 udgør Sønderborg Kommunes lokale Agenda 21. Hver kommune er forpligtet til at redegøre for, hvordan den vil bidrage til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede. Politikken gælder for perioden 2021-2024.

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Forord	5
Oversigt over de fire dimensioner af bæredygtighed og FN's 17 Verdens Mål	6
Læsevejledning og struktur	7
Bæredygtighedspolitik 2021-2024	9
Den bæredygtige kommune	10
Den resilente (robuste) kommune	13
Den handlekraftige kommune	14
Overblik over mest relevante politikker og handleplaner der er tilknyttet hvert Verdensmål	15
Timeline for udvalgte beslutninger og handlinger	17

Bæredygtighedspolitikken 2021-2024 er en tværgående politik for Sønderborg Kommune. En tværgående politik betyder, at alle indsatser og handleplaner i kommunens forvaltninger og afdelinger skal følge Bæredygtighedspolitikken, og knytte sig til de overordnede mål, der er opstillet i den.

Bæredygtighedspolitikken 2021-2024 er retningsgivende for fremtidige politikker og handleplaner, og skal sammen med Baseline for FN's 17 Verdensmål danne grundlag for det fremtidige arbejde med bæredygtighed i Sønderborg Kommune og sikre at vi lever op til FN's 17 Verdensmål senest i 2030.

Forord

Når verdensmål skal være hverdagsmål

FN's 17 Verdensmål er det fælles sprog, som hele verden forstår, når vi taler om bæredygtig udvikling. I Sønderborg Kommune har vi arbejdet med verdensmålene i flere år og det er vores ambition at fortsætte med at gøre de globale mål til lokale mål og handlinger.

Formålet med Bæredygtighedspolitikken 2021-2024 er at sikre, at Sønderborg Kommune inden 2030 lever op til FN's 17 Verdensmål. Vi skal tænke bæredygtigt i alle vores projekter, i driften og i vores daglige opgaveløsning.

I en omskiftelig tid med store klimaforandringer, pandemier og deraf økonomisk krise er begreber som resiliens og megatrends blevet endnu mere aktuelle, end da vi tilbage i februar 2017 godkendte den første Bæredygtighedspolitik.

Vores vision er derfor:

”Vi vil passe på de værdier og ressourcer vi har, og gøre os robuste, så vi kan håndtere fremtidens muligheder og udfordringer.”

I Sønderborg Kommune ønsker vi fortsat at se bæredygtighed i et bredt perspektiv og arbejder derfor videre med de fire dimensioner af bæredygtighed - miljømæssig, økonomisk, social og kulturel bæredygtighed.

Der er nu udarbejdet en ny Bæredygtighedspolitik 2021-2024, der tager udgangspunkt i FN's 17 Verdensmål. Politikken bliver først en succes, når verdensmålene er en naturlig del af vores kerneopgaver, mens vi arbejder på tværs af forvaltninger i tæt samarbejde med borgere, virksomheder, foreninger og uddannelsesinstitutioner i Sønderborg Kommune.

Jeg vil gerne sige tusind tak til de mange, der har bidraget med input og nye perspektiver.

Marts 2021

Erik Lauritzen,
Borgmester i Sønderborg Kommune

Øversigt over de fire dimensioner af bæredygtighed og FN's 17 Verdensmål

Den miljømæssige dimension

Vi vil værne om områdets varierede landskab og mangfoldige natur for at sikre biodiversiteten.

Vi vil være CO₂-neutrale i 2029 og være en foregangskommune for den grønne omstilling.

Gennem natur- og klimatilpasningsprojekter vil vi modstå de negative effekter som følge af klimaforandringer.

Vi vil i højere grad tage højde for ændringer i klimaet, når vi arbejder med byplanlægning, dimensionering af tekniske anlæg og naturforvaltning.

Den økonomiske dimension

Vi vil tiltrække virksomheder og arbejdskraft, så skattegrundlaget er stort nok til at sikre velfærd og det gode liv.

Vi sætter ekstra fokus på turisme og arbejder på at blive den mest søgte turistdestination uden for hovedstaden.

Vores økonomiske investeringer skal skabe størst mulig værdi for borgere og erhvervsliv. Vi udviser langsigtet økonomisk ansvarlighed.

Vi bruger uddannelse og livslang læring, som løftestang for at blive en bæredygtig kommune.

Den sociale dimension

Vi vil være et resilient samfund, der kan rumme forandringer. Vi har et fælles ansvar for, at alle føler sig hjemme i kommunen.

Vi vil skabe gode muligheder for et sundt, trygt og aktivt liv for alle borgere hele livet.

Vi vil være fremsynede med et attraktivt boligmarked til unge, børnefamilier og ældre.

Vi udviser socialt ansvar for de udsatte og svage borgere i kommunen – Leave no one behind.

Den kulturelle dimension

Vi vil være en kulturel attraktiv kommune, hvor borgere lever det gode liv – Sønderborg skal også i fremtiden være et godt sted at leve, studere, arbejde og drive virksomhed.

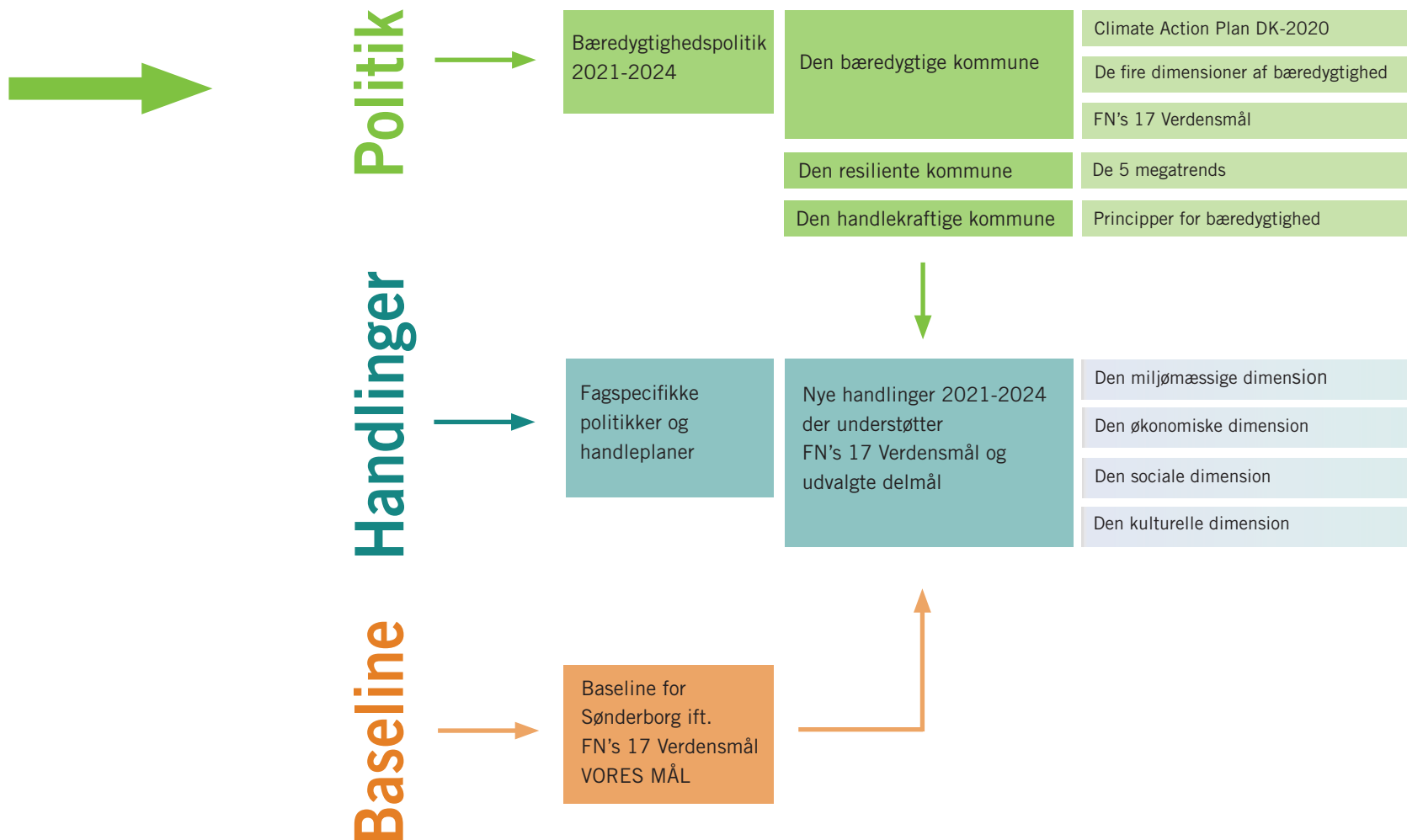
Vi bevarer vores identitet i et mangfoldigt grænseland.

Vores Kultur- og idrætstilbud er attraktive og tilgængelige for alle.

Læsevejledning og struktur

Bæredygtighedspolitik 2021-2024 skal sammen med Baseline for Sønderborg ifl. FN's 17 Verdensmål danne grundlag for fremtidige fagspecifikke politikker og handleplaner

Bæredygtighedspolitik 2021-2024

Omdrejningspunktet i Sønderborg Kommunes Bæredygtighedspolitik 2021-2024 handler om 3 elementer: bæredygtighed, resiliens (være robust) og handlekraft.

Den bæredygtige kommune

Sønderborg Kommune vil leve op til Parisaftalen og FN's 17 Verdensmål. Vi arbejder bredt med bæredygtighed i fire dimensioner - en miljømæssig, kulturel, økonomisk og social dimension. Vi bruger vores baseline for FN's 17 Verdensmål som udgangspunkt for vores mål og konkrete handlinger.

Den resiliente kommune

Sønderborg Kommune vil være en robust kommune, der er klar til fremtidens udfordringer og muligheder. Vores samfund og erhvervsliv skal være på forkant i den grønne omstilling og have et ansvarligt forbrug og produktion. Uddannelse og innovation skal ruste os lokalt og globalt i forhold til de megatrends, der påvirker os.

Den handlekraftige kommune

Sønderborg Kommune vil sammen med vores borgere, foreninger, virksomheder og uddannelsesinstitutioner finde de rigtige og bæredygtige løsninger. Vi vil vise handlekraft i fællesskab og i partnerskaber, så vi i fremtiden alle har mulighed for at leve det gode liv - Leave no one behind.

Den bæredygtige kommune

Bæredygtighedspolitik 2021-2024:

Sønderborg Kommune vil leve op til Parisaftalen og FN's 17 Verdensmål.

Vi arbejder bredt med bæredygtighed i fire dimensioner - en miljømæssig, kulturel, økonomisk og social dimension.

Vi vil bruge vores baseline for FN's 17 Verdensmål som udgangspunkt for vores mål og konkrete handlinger.

Baseline for FN's 17 Verdensmål i Sønderborg Kommune

Vi ønsker at måle, hvor bæredygtige vi er i Sønderborg Kommune. Da FN's 17 Verdensmål slog igennem både lokalt og globalt, var det oplagt at bruge Verdensmålene til at danne grundlag for og strukturere vores baseline .

Der er derfor som en del af "Vores Mål" blevet udarbejdet en Baseline for FN's 17 Verdensmål for Sønderborg Kommune. Projektet "Vores mål" har udvalgt Sønderborg Kommune til at være en af de seks værtsbyer, der har medvirket i projektet. Projektet "Vores Mål" er beskrevet på side 11.

Baseline for FN's 17 Verdensmål i Sønderborg Kommune er et selvstændigt dokument der understøtter Bæredygtighedspolitikken 2021-2024. Det er hensigten at Baseline skal være et aktivt værktøj for fremtidige mål og handlinger. Dokumentet beskriver Sønderborgs status, udfordringer og mål for alle 17 Verdensmål og udvalgte delmål.

UNESCO Learning City

Som den første danske kommune er Sønderborg blevet optaget i UNESCO-netværket Sustainable Learning Cities. Netværket er et vigtigt forum for vidensdeling inden for bæredygtighed, medborgerskab og uddannelse mellem medlemsbyerne og sætter fokus på de fire dimensioner af bæredygtighed.

I Sønderborg har der været fokus på FN's 17 Verdensmål i forhold til børn, unge og familier. UNESCO Learning City arbejdet har haft følgende 3 fokusområder:

- Oplyse om Verdensmålene og den bæredygtige omstilling på en forståelig og involverende måde
- Synliggøre bæredygtige tiltag og projekter
- Aktivere til at tage ansvar og gøre en forskel lokalt og i verden

Som UNESCO Learning City sætter vi fokus på læring, medborgerskab og livslang læring.

Den bæredygtige kommune

”Projektet Vores Mål er verdens første åbne verdensmålsudviklingsprojekt og har til formål at fastlægge de supplerende danske indikatorer for verdensmålene.”

Baggrund for ”Vores Mål”

Projektet er skabt i samarbejde mellem Danmarks Statistik og 2030-panelet og finansieres af Industriens Fond, Lundbeckfonden, Nordea-fonden, Realdania og Spar Nord Fonden. 2030-panelet er udpeget af Folketingets 2030-netværk og består af en række stærke profiler i det danske samfund med kapacitet og viden om verdensmålene i Danmark og globalt.

I fem måneder har Danmarks Statistik besøgt seks byer i Danmark, for at samle input til, hvordan vi kommer i mål i Danmark – og ikke mindst, hvordan vi måler det. Sønderborg Kommune blev udvalgt til at være en af Værtsbyerne sammen med Odense, Ålborg, København, Holbæk og Kalundborg. Formålet har været i fællesskab at udvikle indikatorer for, hvordan vi skal måle verdensmålene i Danmark.

I udviklingen og udvælgelsen af indikatorerne bygger Danmarks Statistik og ekspertgruppen på seks principper:

- Datatilgængelighed
- Pålidelighed
- Målbarhed
- Relevans
- Accept
- Ressourceforbrug.

Den bæredygtige kommune

Verdensmålene er vedtaget af FN og rummer 17 overordnede mål og 169 delmål for en bæredygtig verden i 2030. Alle lande i FN herunder Danmark har forpligtet sig til at arbejde for at indfri verdensmålene og oversætte de 169 delmål og underliggende indikatorer til de lokale forhold i hvert land

ProjectZero er visionen om et CO₂-neutralt Sønderborg i 2029. Den proces og de resultater som Sønderborg har opnået siden 2007, har dannet basis for at Sønderborg, som en af Danmarks første kommuner, har udarbejdet en Climate Action Plan DK2020.

Climate Action Plan DK2020 Sønderborg

Med Sønderborgs deltagelse i projektet DK2020 forpligter kommunen sig til at udarbejde en klimahandlingsplan, der lever op til Parisaftalen.

Byrådet godkendte i juni 2020 Climate Action Plan DK2020 for Sønderborg Kommune. Klimahandlingsplanen er godkendt af C40 og Consito.

Med Climate Action Plan DK2020 Sønderborg går Sønderborg Kommune et skridt videre med klimaindsatsen.

De primære elementer, der tilføjes er:

- Fastsætte ambitiøse klimamål for nettonul-udledning inden udgangen af 2050.
- Medregne alle klimagasser – ikke blot CO₂ – men også metan og lattergas fra landbruget i klimaregnskabet.
- Opdatere klimatilpasningsplanen med nye data og fastsætte strategiske mål.
- Betragte klimatilpasning og reduktion af udledning som et samlet hele under betegnelsen klimaindsats.
- Finde sammenhænge mellem klimatilpasning og reduktion af udledninger for at forbedre effektiviteten af begge dele og minimere risici ved investeringer.
- Sikre inkluderende tiltag dvs. inddrage en bred gruppe af interessenter i planlægningsprocessen og sikre, at gevinsterne fordeles ligeligt og retfærdigt.

Fra Brundtland-rapporten fra 1987: Vi skal sikre at imødekomme de øjeblikkelige behov uden at gå på kompromis med de fremtidige generationers mulighed for at sikre deres behov

Politik 2021-2024 - Den resiliente (robuste) kommune

*Bæredygtighedspolitik 2021-2024:
” Sønderborg Kommune vil være en robust kommune, der er klar til fremtidens udfordringer og muligheder. Vores samfund og erhvervsliv skal være på forkant i den grønne omstilling og have et ansvarligt forbrug og produktion. Uddannelse og innovation skal ruste os lokalt og globalt i forhold til de megatrends, der påvirker os.”*

Med udgangspunkt i 5 internationale megatrends er de fremtidige muligheder og udfordringer i Sønderborg skitseret. Megatrends er udviklingstendenser, som over mange år påvirker alle lande, virksomheder og borgere. Vi har valgt at se på følgende megatrends: Digitalisering, klimaforandringer og ressourceknaphed, stigende urbanisering, befolknings sammensætning og livsstilssygdomme.

Digitalisering

Hverdagen bliver mere og mere digital – også i Sønderborg Kommune. Det giver ændringer i borgernes hverdag og i erhvervslivet. God dækning med mobiltelefon og internet er blevet et krav, når vi vælger beliggenhed og f.eks. ny bolig. Fremtiden byder på ny teknologi og nye produktionsformer, som vil ændre arbejdsmarkedet markant. For erhvervslivet i Sønderborg Kommune er det vigtigt at fremtidssikre driften og udviklingen for at få udbytte af de nye muligheder og tiltrække unge med de rette kompetencer til at indgå i det nye arbejdsmarked. Projektet SmartCity som Sønderborg Kommune arbejder med, har digitalisering som udviklingsfokus. **Den største udfordring er, hvordan vi bruger data rigtigt, at data kan misbruges. Digitaliseringen skaber ulighed, da ikke alle er fortrolige med IT.**

Klimaforandringer og ressourceknaphed

Vi får mere ekstremt vejr i fremtiden med højere temperaturer, tørke og højere vandstand. Det har også konsekvenser for Sønderborg Kommune. Vi kan med en resilient klimatilpasning beskytte mennesker, bygninger og vigtige anlæg. Dyre- og planteliv ændres med klimaforandringerne og de højere temperaturer. Kraftig regn giver øget risiko for udvaskning af næringsstoffer. Samtidig vil højere temperatur øge risikoen for iltsvind i havet.

Forsyningsikkerheden af energi kan blive udfordret i fremtiden. Hvis vi selv producerer den energi, vi har brug for, er vi uafhængige af andre lande. Desuden kan vi vælge CO₂-neutral energiproduktion.

Mangel på rent drikkevand bliver i nogle lande et stigende problem i fremtiden. Vi må forvente at se flere flygtninge i fremtiden pga. krig, klima og naturkatastrofer. Det kan blive nødvendigt, at vi hurtigt kan skaffe ekstra plads og ressourcer. **Den største udfordring er klimaforandringer og den globale opvarmning.**

Stigende urbanisering

Vi oplever stigende urbanisering, hvor flere flytter til de større byer, og færre vælger at bo på landet og i de mindre byer. Der er en fraflytning fra Sønderborg Kommune, og gennemsnitsalderen bliver højere. Der kan spores en bevægelse i retning af, at visse grupper tiltrækkes af livet på landet, men ikke nok til at opveje urbaniseringstendensen. Bosætningen koncentrerer sig i Sønderborg By - og langs byudviklingsbåndet. Det kan gøre det svært at købe og sælge boliger i nogle af yderområderne, hvilket igen kan gøre dem mindre attraktive i fremtiden. **Den største udfordring er den faldende befolkningstilvækst og bevægelsesmønstret fra land til by.**

Befolkningens sammensætning og livsstilssygdomme

I Sønderborg Kommune er fordelingen af erhvervsaktive, unge og ældre ved at ændre sig, så vi får flere ældre, færre unge og borgere i den erhvervsaktive alder. Det giver øget behov for pasning og pleje af ældre. Det er svært at fastholde de unge i området, og vi må forvente, at den tendens fortsætter.

Flere borgere vil komme til at leve med kroniske sygdomme som følge af påvirkning fra bl.a. miljømæssige- og sociale faktorer. Det giver sundhedsmæssige og økonomiske omkostninger. **Den største udfordring er stigende overvægt blandt kommunens borgere og deraf flere livsstils-, og kroniske sygdomme i en tidligere alder.**

Ændringer i verdensøkonomien

Verdensøkonomien ændres som følge af større købekraft i flere lande, og det påvirker det internationale marked. Det er nødvendigt at virksomhederne i Sønderborg har den nødvendige evne til at tilpasse sig nye markeder.

Vi oplever store omvæltninger med Brexit, regeringsskifte, den grønne omstilling og den verdensomspændende coronakrise. Disse ændringer påvirker vores erhvervsliv i stor grad.

I Sønderborg Kommune betyder det, at vores erhvervsliv skal være gearet til denne ændring. Der bliver derfor større behov for mere og hyppigere efteruddannelse for at imødegå hurtigere ændringer i erhvervslivet. Vores forbrugsmønstre ændrer sig, cirkulære- og deleøkonomier er nye tendenser, hvor vi får nye muligheder for at dele ting og ydelser fx via digitale netværk. **Den største udfordring er mangel på kvalificeret arbejdskraft.**

Den handlekraftige kommune

Bæredygtighedspolitik 2021-2024:

”Sønderborg Kommune vil sammen med vores borgere, foreninger, virksomheder og uddannelsesinstitutioner finde de rigtige og bæredygtige løsninger. Vi vil vise handlekraft i fællesskab og i partnerskaber, så vi i fremtiden alle har mulighed for at leve det gode liv - ”Leave no one behind”.

Principper for bæredygtighed

Principperne blev formuleret i forbindelse med Bæredygtighedspolitikken 2016. Formålet er at indarbejde bæredygtighedstanken i det daglige arbejde på tværs af den kommunale organisation.

Princip 1: Vi arbejder på tværs af organisationen for at opnå helhedsorienterede løsninger

- Vi vil prioritere og styrke det tværgående samarbejde for at koordinere vores indsats bedre og sikre de rette løsninger fra begyndelsen.
- Vi vil tage afsæt i en regional, national og international kontekst for at finde de rigtige løsninger og udnytte vores muligheder bedst muligt.

Derfor vil vi bruge vores Baseline for FN’s 17 Verdensmål som retningsgivende i vores kerneopgaver og projekter.

Princip 2: Vi tænker langsigtet med respekt for de fremtidige generationers behov

- Vi vil have en langsigtet udvikling i fokus, så vi favner fremtidens udfordringer og muligheder.
- Vi vil sætte mere fokus på samarbejdet med børn og unge, der udgør vores fremtid. Samtidig vil vi favne mangfoldigheden i vores samfund og bruge den som en styrke.
- Vi vil tænke økonomi i et langsigtet perspektiv, så vi undgår spild af ressourcer.

Derfor vil vi se på flere bundlinjer og ansvarligt forbrug, når Sønderborg Kommune som virksomhed indkøber varer og ydelser.

Princip 3: Vi vil have kvalitet i vores løsninger og måle effekten af vores indsats

- Vi vil fortsat sætte barren højt og gå efter løsninger af høj kvalitet, som skaber mest mulig værdi.
- Vi vil tydeligt vise vores mål og prioritere vores indsats, så vi kan løfte i flok.
- Vi vil måle effekten af vores indsats, så vi løbende kan opsamle og dele erfaringer

Derfor vil vi udvikle et værktøj til de politiske dagsordener, der med afsæt i FN’s 17 Verdensmål, beskriver de bæredygtighedsmæssige konsekvenser.

Princip 4: Vi går i dialog med borgere og virksomheder om løsninger

- Vi ønsker en tidlig og løbende dialog med borgere og erhvervsliv, som gør, at vi sammen kan finde langtidsholdbare løsninger.
- Vi vil understøtte frivilligt arbejde og sørge for, at det giver merværdi for borgerne.
- Vi vil facilitere erhvervslivets udvikling sammen med virksomhederne.

Derfor vil vi i partnerskaber skabe de rigtige og bæredygtige løsninger.

Princip 5: Vi sætter oplysning og formidling om bæredygtighed i fokus

- Vi vil give borgerne mere viden om bæredygtighed, så de kan være med til at passe på vores værdier.
- Vi går som kommune foran med gode eksempler på bæredygtighed for at inspirere borgere og virksomheder.
- Vi vil via uddannelse og en grøn læseplan arbejde målrettet med at gøre børn og unge bevidst om bæredygtig adfærd.

Derfor vil vi etablerer Center for Verdensmål på Kær Vestermark, der skal vise hvordan Verdensmål bliver til hverdagsmål.

Overblik over mest relevante politikker og handleplaner der er tilknyttet til hvert Verdensmål

 <p>1 AFSKAF FATTIGDOM</p>	<p>Socialpolitik - sammen om det gode liv</p>	 <p>7 BÆREDYGTIG ENERGI</p>	<p>Kommuneplan SEP Sønderborg (strategisk energiplan) Varmeplan</p>	 <p>13 KLIMA-INDSATS</p>	<p>DK2020 - Climate Action Plan ProjectZeros Roadmap2025 Klima- og energipolitik samt handleplan Klimatilpasningsplan</p>
 <p>2 STOP SULT</p>	<p>Handleplan for fødevarer</p>	 <p>8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST</p>	<p>Beskæftigelsespolitik Masterplan for handel og turisme</p>	 <p>14 LIVET I HAVET</p>	<p>Statens vandområdeplaner Spildevandsplan</p>
 <p>3 SUNDHED OG TRIVSEL</p>	<p>Sundhedspolitik Idræts- og fritidspolitik Kulturkompasset</p>	 <p>9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR</p>	<p>Sådan skaber vi erhvervsservice i topklasse Handleplan for grøn transport</p>	 <p>15 LIVET PÅ LAND</p>	<p>Kommuneplan Naturpolitikken Kommende Naturkvalitetsplan</p>
 <p>4 KVALITETS- UDDANNELSE</p>	<p>Kvalitet i dagtilbud og skoler - en heldhedsplan for Børn og Uddannelse</p>	 <p>10 MINDRE ULIGHED</p>	<p>Værdighedspolitik</p>	 <p>16 FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER</p>	<p>Beredskabsplan for vold og seksuelle overgreb</p>
 <p>5 LIGESTILLING MELLEM KØNNENE</p>	<p>Ambitioner i øjenhøjde - sammenhængende børne- og ungepolitik</p>	 <p>11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND</p>	<p>Kommuneplan Lokaleplaner Bystrategier Udviklingsplaner for Landsbylaug</p>	 <p>17 PARTNERSKABER FOR HANDLING</p>	<p>Positioneringsplan Sønderborg - Udsigt i Verdensklasse Handleplan for internationalisering</p>
 <p>6 RENT VAND OG SANITET</p>	<p>Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand Spildevandsplan Vandforsyningsplan</p>	 <p>12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION</p>	<p>Affaldsplan Indkøbs- og udbudspolitik</p>		

Timeline for udvalgte beslutninger og handlinger

- 2016 ● Sønderborg bliver en del af UNESCO Learning Cities netværket
- 2017 ● Byrådet godkender Bæredygtighedspolitik 2016 og 6 arbejdsplaner
 - Spejdernes lejr i Sønderborg blev afholdt med bæredygtighed som tema
- 2018 ● ProjectZero udarbejder Roadmap2025 - de næste skridt mod CO2-neutralitet i 2029
 - Sønderborg Kommune vinder EU's fornemste pris "Covenant Cities in the Spotlight"
- 2019 ● Byrådet beslutter at etablere Center for Verdensmål på Kær Vestermark
 - Sønderborg afholder Bæredygtighedsfestival i to dage med over 2000 besøgende, samt seks Global Goal arrangementer
 - Sønderborg får UNESCO Learning City Award-prisen
 - Sønderborg er en af de seks værtsbyer i projektet VORES MÅL der skal finde de danske indikatorer for FN's 17 Verdensmål
- 2020 ● Sønderborg Kommune får godkendt Climate Action Plan DK2020
 - Sønderborg skal være vært for den internationale erhvervskonference "Impact the future"

Sønderborg
Udsigt i verdensklasse

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg

T: 0045 8872 6400
post@sønderborg.dk

Sønderborgkommune.dk

